higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

OPENBARE FINANSIES N6

1 JUNIE 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

Beantwoord AL die vrae uit AFDELING A.

VRAAG 1

1.1	1.1.1	A	
	1.1.2	B	
	1.1.3	C	
	1.1.4	B	
	1.1.5	A	
	1.1.6	B	
	1.1.7	C	
	1.1.8	C	
	1.1.9	D	
	1.1.10	B	
			(10 × 2) (20)
1.2	1.2.1	Onwaar	
	1.2.2	Onwaar	
	1.2.3	Waar	
	1.2.4	Onwaar	
	1.2.5	Waar	
	1.2.6	Onwaar	
	1.2.7	Onwaar	
	1.2.8	Onwaar	
	1.2.9	Waar	
	1.2.10	Waar	
			(10 × 2) (20)
1.3	1.3.1	Inkomste	
	1.3.2	Inkomste	
	1.3.3	Aksyns	
	1.3.4	Doeane	
	1.3.5	Begroting	
	1.3.6	Monetêre	
	1.3.7	Buigsaam	
	1.3.8	Uitgawes	
	1.3.9	Eiendoms	
	1.3.10	Kapitaal	
			(10 × 2) (20)
1.4	1.4.1	Inkomste	
	1.4.2	Openbare besteding	
	1.4.3	Beraamde waarde	
	1.4.4	Inkomstebelasting	
	1.4.5	Inkomste en uitgawes	
	1.4.6	Uitgawe	
	1.4.7	Inkomste	
	1.4.8	Terugbetaling tydperk	
	1.4.9	Verskil	
	1.4.10	Minister van Finansies	
			(10 × 2) (20)

Kopiereg voorbehou

1.5 1.5.1 F
1.5.2 C
1.5.3 I
1.5.4 B
1.5.5 A
1.5.6 G
1.5.7 H
1.5.8 D
1.5.9 J
1.5.10 E

(10 × 2) (20)
[100]

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B

Beantwoord enige TWEE van die drie vrae uit AFDELING B.

VRAAG 2

2.1 Om inkomste in te samel om gelyk te breek met groot owerheidsbesteding. (2)

2.2
- Toereikendheid
- Breed gebaseer
- Verenigbaarheid
- Gerief
- Oormerk
- Doeltreffendheid
- Billikheid
- Neutraliteit
- Voorspelbaarheid
- Beperkte vrystelling (Enige 5 × 2) (10)

2.3 2.3.1 Rykdom herverdeling: Die oordrag van inkomste van welvaart insluitend fisiese eiendom✓ van sommige individue na ander.✓ (2)

2.3.2
- Belasting✓ – Hoër belasting word gehef van diegene wat 'n hoër inkomste het.✓
- Liefdadigheid✓ – Organisasies word gestig deur diegene met 'n hoë inkomste om te help om geld in te samel vir behoeftiges.✓
- Openbare dienste✓ – Die regering kan sekere dienste lewer aan mense wat binne sy jurisdiksie woon.✓
- Grondhervorming✓ – Die regering kan wette instel wat toelaat dat landbougrond herallokeer word aan grondlose mense.✓
- Monetêre beleid✓ – Die reserwebank kan die aanbod van geld beheer om pryse te stabiliseer deur inflasie en rentekoerse te bestuur. (10)

2.4 2.4.1 Belastingaftrekkings: Geld verwyder✓ van belasbare inkomste✓ wat lei tot verlaging van✓ die belastingpligtige se algehele belastingaanspreeklikheid.✓

2.4.2 Vrystellings: Regmatige aftrekkings✓ om die bedrag van inkomste te verminder ✓ wat andersins belas sal word.✓✓

2.4.3 Aansporings: Die gebruik van fiskale beleid deur die regering ✓ om ekonomiese groei te stimuleer,✓✓ deur bv. uitvoer bevorderings, bied van gratis opleiding aan klein en opkomende besighede.✓

(3 × 4) (12)

2.5
- Bereken die uitgawes.
- Bepaal jou inkomste.
- Stel spaar- en skuldafbetaling doelwitte.
- Opgawe besteding en spoor vordering.
- Wees realisties. (5 × 2) (10)

2.6 Aktiwiteite skedule: 'n Plan ✓ wat 'n lys van gebeure of take gee ✓ en tye waarop elkeen moet gebeur of gedoen word.✓✓ (4)

[50]

VRAAG 3

3.1
- Inkomstebelasting:✓ Dit is belasting betaal deur enigiemand wat 'n inkomste verdien✓✓ op enige manier wat bo 'n sekere bedrag is,✓ bv. persoonlike belasting (LBS).✓
- Eiendomsbelasting:✓ Hierdie belasting word betaal deur enigiemand wat eiendom besit ✓✓ soos grond, motors, ens.,✓ bv. 'n motorlisensie.✓
- Verbruiksbelasting:✓ Dit word betaal op die verkoop van alle goedere wat deur 'n individu gebruik gaan word,✓✓✓ bv. BTW (belasting op toegevoegde waarde) betaal wanneer klere gekoop word.✓ (3 × 5) (15)

3.2
- Bedryfsbegroting
- Kapitaalbegroting (2)

3.3
- Hoogste prioriteit
- Noodsaaklike uitbreidings
- Gewenste uitbreidings
- Nuttige uitbreidings
- Onmisbare uitbreidings (5 × 2) (10)

3.4
- Eiendomsbelasting:✓ Dit is belasting/tariewe wat deur die plaaslike munisipaliteit gehef word aan alle mense of besighede wat vaste eiendom besit (grond, huise, winkels,ens.) in die munisipale gebied.✓✓
- Diensheffings:✓ Dit is betalings wat verbruikers direk maak vir spesifieke dienste wat teen 'n spesifieke tarief aan 'n huis of besigheid gehef word, bv. water, elektrisiteit, ens.✓✓
- Boetes:✓ Dit is betalings wat aan die plaaslike munisipaliteit gemaak word vir geringe wetsoortredings, bv. verkeersboetes, boetes op agterstallige rekeninge, ens. (3 × 3) (9)

3.5 3.5.1 Dit is 'n beplanningsproses wat gebruik word om vas te stel of die regering / organisasie se langtermynbeleggings die finansiering van kontant deur middel van sy kapitalisasiestruktuur werd is. (2)

3.5.2
- Terugbetalingstydperk:✓ Dit is 'n besluitnemings instrument van kapitaalbegroting wat bepaal hoe lank✓ dit sal neem om✓ die aanvanklike kapitaalinvestering, wat benodig word om 'n projek te finansier, terug te betaal.✓
- Netto huidige waarde:✓ Dit is 'n besluitnemings instrument van kapitaalbegroting wat die verskil ✓ tussen die projekkoste kontantuitvloei✓ en kontantinvloei, wat deur daardie projek gegenereer word, bereken.✓
- Interne opbrengskoers:✓ Dit is 'n besluitnemings instrument van kapitaalbegroting wat bepaal hoeveel✓ wins 'n belegger van 'n bepaalde projek kan verwag.✓✓ (3 × 4) (12)

[50]

VRAAG 4

4.1
- Rekeningkundige oudits:✓✓ Dit verwys na die korrekte opname van finansies, akkuraatheid van state en die beveiliging van rekords.✓✓✓
- Bewilliging oudits:✓✓ Dit verwys na die benutting van die begrotingstoekenning ooreenkomstig die doel waarvoor dit ingestem is.✓✓✓
- Prestasie oudits:✓✓ Dit verwys na die doeltreffendheid, effektiwiteit en ekonomiese prestasie van pligte (waarde vir geld).✓✓✓ (3 × 5) (15)

4.2
- Vir ekonomiese ontwikkeling
- Om volle indiensneming te bewerkstellig
- Om prysstabiliteit te bereik
- Vir die beheer van sikliese skommelinge
- Om probleme in balansering van betalings te verminder
- Vermindering van ongelykhede in inkomste en welvaart (Enige 5 × 2) (10)

4.3
- Om mense in te lig waarop die regering geld spandeer
- Om die mense te laat weet hoe hierdie geld hulle bevoordeel (2 × 2) (4)

Kopiereg voorbehou

4.4
- Hertoewysing van hulpbronne:✓ Die regering gebruik sy begrotingsbeleid om hulpbronne weer toe te ken deur belastingkonsessies, subsidies, ens.✓✓
- Verminder ongelykhede in rykdom:✓ Die regering gebruik sy begrotingsbeleid om ongelykheid te verminder deur hoë belasting op die rykes op te lê en meer op die welsyn van die armes te bestee.✓✓
- Ekonomiese stabiliteit:✓ Staatsbegroting word gebruik om ekonomiese stabiliteit te bereik deur besigheidskommelings van inflasie of deflasie te voorkom.✓✓
- Bestuur van openbare ondernemings:✓ Die regering gebruik sy begrotingsbeleid om openbare ondernemings, vir maatskaplike welsyn van die publiek, te bestuur.✓✓
- Ekonomiese groei:✓ Die begrotingsbeleid poog om voldoende hulpbronne vir belegging in die openbare sektor te mobiliseer.✓✓
- Verminder streeksverskille:✓ Die owerheidsbegroting beoog ook om die oprig van produksie-eenhede in gebiede wat ekonomies agtergebly het, aan te moedig.✓✓ (Enige 5 × 3) (15)

4.5
- Voorbereiding
- Goedkeuring
- Uitvoering
- Beheer (4)

4.6
- Dit is die oordrag van fondse binne een departement van een stem/bron van fondse na 'n ander.
- Dit is die oordrag van fondse van een departement na 'n ander.

(Enige 1 × 2) (2)
[50]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou